

INGLIZ TILINI O'QITISHNING ZAMONAVIY METODLARI

Muhammedova Mohichekhrakhon

**Kokand State Pedagogical Institute, Student of the Faculty
of Foreign Languages**

Tel: +998913240722

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11033969>

ARTICLE INFO

Qabul qilindi: 17-aprel 2024 yil

Ma'qullandi: 19-aprel 2024 yil

Nashr qilindi: 22-aprel 2024 yil

KEY WORDS

*Texnologiya, kommunikativ,
integratsiya, interaktiv,
immersive.*

ABSTRACT

Ushbu maqolada, ingliz tili ta'limidagi zamonaviy o'qitish usullarining xilma-xilligini o'rganib chiqadi, u o'zgaruvchan ta'limni rivojlantirishga intilishda texnologiya, talabaga yo'naltirilgan yondashuvlar, kommunikativ til o'rgatish strategiyalari, loyihaga asoslangan ta'lim, multimodal resurslar va madaniy kompetentsiyalarning integratsiyasini haqida fikr yuritiladi

Ingliz tilini o'rgatishning zamonaviy usullari til ta'limi landshaftini tubdan o'zgartirdi, o'quvchilarni ingliz tilini bilish jarayoniga jalb qilish uchun dinamik va innovatsion yondashuvlarni taklif qildi. O'zaro bog'langan bugungi dunyoda ingliz tilini samarali o'qitishning ahamiyati har qachongidan ham muhimroq bo'lib, o'qituvchilarni ta'lim natijalarini yaxshilash uchun yangi strategiya va vositalarni o'rganishga undaydi. Ingliz tili ta'limi chang bosgan darsliklar va cheksiz grammatika mashqlaridan uzoq yo'lni bosib o'tdi. Dunyo o'zaro bog'langan bo'lsa, ingliz tilida samarali muloqotga bo'lgan ehtiyoj hech qachon bu qadar muhim bo'lmagan. O'zgaruvchan zamon bilan hamnafas bo'lish va globallashtirilgan dunyoda talabalarni muvaffaqiyatga tayyorlash uchun zamonaviy o'qitish usullari muhim ahamiyatga ega. Talabalarning til bilimini oshirishdan tortib, tanqidiy fikrlash va ijodkorlikni rivojlantirishgacha bo'lgan zamonaviy o'qitish usullari ko'plab afzalliklarni beradi. Innovatsion yondashuvlarni ingliz tilini o'qitishga integratsiyalashgan holda, o'qituvchilar talabalarni yanada samaraliroq jalb qilishlari, turli xil o'rganish uslublarini qondirishlari va oxir-oqibatda o'rganishni yanada qiziqarli va foydali tajribaga aylantirishlari mumkin. Faqat doska va darsliklarga tayanadigan davrlar o'tib ketdi. Ta'lim dasturlari va onlayn platformalar ingliz tilini o'qitishni yaxshilashda muhim rol o'ynaydi. Ushbu vositalar interaktiv va immersiv o'rganish tajribasini taqdim etadi, bu esa o'quvchilarga til ko'nikmalarini qiziqarli va qiziqarli usullarda mashq qilish imkonini beradi. Ingliz tilida so'zlashuvchi virtual dunyoga qadam qo'yganingizni tasavvur qiling, u erda siz ona tilida so'zlashuvchilar bilan suhbatlashish qobiliyatini mashq qilishingiz yoki so'z boyligingizni yaxshilagan holda mashhur diqqatga sazovor joylarni o'rganishingiz mumkin. Virtual haqiqat va to'ldirilgan reallik texnologiyalari o'quvchilarga tilni o'rganishlari uchun real va interaktiv muhitlarni taklif qilish orqali til o'rganishda inqilob qilmoqda.

Ingliz tilini o'rganishda bitta o'lcham hammaga mos kelmaydi. Talabalarga yo'naltirilgan yondashuvlar individual ehtiyoj va imtiyozlarni qondirish uchun o'qitishni moslashtirishga

urg'u beradi. Shaxsiylashtirilgan ta'lim yo'llarini taklif qilish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga o'zlarining ta'lim sayohatlariga egalik qilishlari va o'z sur'atlarida rivojlanishlari mumkin. Zerikarli ma'ruzalar va passiv o'rganish kunlari o'tdi. Sinfdagi hamkorlik va interfaol tadbirlar o'quvchilarning faolligini, muloqot qobiliyatlarini va jamoada ishlashni rag'batlantiradi. Guruh loyihalari, bahs-munozaralar yoki rolli o'yin stsenariylari orqali bu tadbirlar talabalarni faol ishtirok etishga va o'z til ko'nikmalarini real hayotda qo'llashga undaydi. Til o'rganishda muloqot asosiy o'rin tutadi va kommunikativ tilni o'rgatish strategiyalari o'quvchilarning hayotiy vaziyatlarda samarali muloqot qilish qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan. Muhokamalar, bahslar va taqdimotlar kabi tadbirlarni o'z ichiga o'tkazish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga nutq va tinglash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam berishlari va ingliz tilini sinfdan tashqarida qo'llashda ishonchni mustahkamlashlari mumkin. Rolli o'yin va simulyatsiya mashqlari o'quvchilarga kontekstda tilni mashq qilishning o'ynoqi, ammo samarali usulini taklif qiladi. O'zini restoranda mijoz sifatida ko'rsatish yoki biznes bitimi bo'yicha muzokaralar olib borish, bu mashg'ulotlar talabalarga til ko'nikmalarini real stsenariylarda qo'llash va ravonlik va spontanlikni rivojlantirish imkonini beradi.

Zerikarli darsliklar va monoton ma'ruzalar davri o'tdi. Zamonaviy ingliz tili ta'limi dunyosida bularning barchasi turli xil o'rganish uslublarni qamrab olishdir. Ko'rgazmali qurollar, audio kliplar va amaliy mashg'ulotlarni o'z ichiga olgan holda, o'qituvchilar turli xil o'quvchilarni qamrab olishi mumkin. Bu til o'rganish bufetiga o'xshaydi - har kim o'zi yoqtirgan taomni tanlashi mumkin. Videolar, podkastlar va infografikalar til o'rganish dunyosining ajoyib bolalariga o'xshaydi. Ular o'rganishni qiziqarli, qulay va juda qiziqarli qiladi. Sinfdagi esnashlar bilan xayrlashing - ingliz tilidagi ta'limni qandaydir raqamli qobiliyat bilan ziravor qilish vaqti keldi. Ingliz tilini o'rganish shunchaki fe'llarni birlashtirish va talaffuzni o'zlashtirishdan iborat emas. Bu, shuningdek, turli madaniyatlar, nuqtai nazarlar va turmush tarziga sayohat. Til o'rganishda madaniyatlararo tushunishni rag'batlantirish orqali o'qituvchilar xilma-xillik va boyitish dunyosiga eshiklarni ochadi.

Ingliz tilini o'qitish ob'ekti orqali dunyoning 360 daraja ko'rinishiga salom ayting. Turli nuqtai nazarlarni o'zida mujassamlashtirgan va sinfdagi global muammolarni muhokama qilgan holda, talabalar shunchaki lug'atni o'rganmaydilar, balki ular global fuqaroga aylanadilar. Iqlim o'zgarishidan tortib, ijtimoiy adolatga qadar ingliz tilidagi ta'lim mazmunli suhbatlar va ta'sirchan o'zgarishlar uchun platformaga aylanadi. Til o'rganish dunyoni o'zgartira olmaydi deb kim aytdi? Xulosa qilib aytganda, ingliz tili ta'limida zamonaviy o'qitish usullarini qo'llash talabalarni nafaqat til ko'nikmalari bilan qurollantiradi, balki globallashtirilgan dunyoda muvaffaqiyatga erishish uchun zarur bo'lgan tanqidiy fikrlash, ijodkorlik va madaniy tushunchalarni ham tarbiyalaydi. Ushbu innovatsion yondashuvlarni doimiy ravishda rivojlantirish va moslashtirish orqali o'qituvchilar o'quvchilarga tilni o'zlashtirish va muloqot qilishning murakkabliklarida ishonchli harakat qilish imkoniyatini berishi mumkin. Ushbu dinamik usullarni amalga oshirish orqali ingliz tilini o'qitishning kelajagi dinamik, qiziqarli va inklyuziv bo'lishni va'da qiladi, bu esa ingliz tilida malakali va madaniyatli so'zlashuvchilar avlodiga yo'l ochadi.

Ingliz tilini o'rgatish haqida gap ketganda, loyihaga asoslangan o'qitish ta'lim usullarining Beyonse uslubiga o'xshaydi - qiziqarli, kuch beruvchi va unutilmas. Loyihalar ustida ishlash orqali talabalar o'zlarining til ko'nikmalarini real dunyo stsenariylarida, masalan, podkast

yaratishda, veb-sayt loyihalashda yoki qisqa metrajli film uchun ssenariy yozishda qo'llashlari mumkin. Qolaversa, bu grammatik qoidalarini yodlashdan ko'ra qiziqarliroq. Ma'lumotni eslab qolish va regurgitatsiya qilishni unuting. Ingliz tilini o'qitishning zamonaviy metodlari bugungi o'rta maktab o'quvchilarining tushunishi va izlanishi uchun zarur bo'lgan mavzudir. Hozirgi globallashib borayotgan dunyoda ingliz tilida muloqot qilish qobiliyati tobora muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shuning uchun o'quvchilarning tilni o'rganishning samarali usullari bilan jihozlanishi juda muhim.

Ingliz tilini o'qitishning zamonaviy usullaridan biri bu kommunikativ yondashuv. Bu usul faqat lug'at va grammatika qoidalarini yodlab olishdan ko'ra, real hayotda tildan foydalanishga qaratilgan. Talabalar mazmunli suhbatlar, munozaralar va muloqot qobiliyatlarini rivojlantiruvchi tadbirlarda qatnashishga da'vat etiladi. Yana bir zamonaviy usul - vazifaga asoslangan yondashuv. Ushbu yondashuv o'quvchilarga tilni qo'llash orqali bajarish uchun maxsus topshiriqlarni berishni o'z ichiga oladi, masalan, xat yozish yoki taqdimot qilish. Bu topshiriqlarni bajarish orqali talabalar tildan amaliy va mazmunli foydalanishni mashq qiladilar. Texnologiya ingliz tilini o'rgatish uslubini ham inqilob qildi. Onlayn manbalar, ilovalar va interaktiv dasturiy ta'minot dasturlari talabalarga tinglash, gapirish, o'qish va yozish ko'nikmalarini mashq qilish uchun qo'shimcha imkoniyatlarni taqdim etishi mumkin. Ushbu vositalar ingliz tilini o'rganishni yanada qiziqarli va interaktiv qilishi mumkin. Yana bir samarali zamonaviy yondashuv - bu haqiqiy materiallardan foydalanish. O'qituvchilar faqat darsliklarga tayanmasdan, o'z darslariga gazeta, jurnal, reklama kabi hayotiy materiallarni kiritishlari mumkin. Bu talabalarga tilning kundalik hayotda qanday qo'llanilishini ko'rishga yordam beradi va ularni turli xil til uslublari va kontekstlariga ochib beradi. Multimedia vositalaridan foydalanish ingliz tilini o'qitishni ham yaxshilashi mumkin. Videolar, podkastlar va onlayn maqolalar talabalarga ingliz tilining turli aksentlari, dialektlari va madaniy jihatlarini bilan tanishish imkonini beradi. Bu o'quvchilarga tilni yanada to'liqroq tushunishga yordam beradi.

Zamonaviy til o'qitishning muhim jihatlaridan biri differentsiatsiyadir. O'qituvchilar o'quvchilarning turli xil o'rganish uslublari va qobiliyatlariga ega ekanligini tan olishlari va darslarini barcha o'quvchilarning ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirishlari kerak. Bu turli xil o'qitish strategiyalarini o'z ichiga olishi, kurashayotgan talabalarga qo'shimcha yordam berish yoki ilg'or o'quvchilar uchun boyitish tadbirlarini taqdim etishni o'z ichiga olishi mumkin. Ingliz tilini o'qitishning yana bir samarali usuli hamkorlikda o'rganishdir. Guruhlarda yoki juftlikda ishlash orqali talabalar o'zlarining muloqot qobiliyatlarini mashq qilishlari, fikr almashishlari va bir-biridan o'rganishlari mumkin. Bunday yondashuv talabalarga nutq va tinglash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi, shuningdek, jamoada ishlash va hamkorlik tuyg'usini rivojlantirishga yordam beradi. Ingliz tili darslariga loyiha asosidagi o'rganishni kiritish o'quvchilar uchun o'rganishni yanada qiziqarli va dolzarbroq qilishi mumkin. Haqiqiy muammolar yoki qiziqarli mavzular bilan bog'liq loyihalar ustida ishlash orqali talabalar o'zlarining til ko'nikmalarini amaliy va mazmunli tarzda qo'llashlari mumkin. Umuman olganda, ingliz tilini o'qitishga zamonaviy yondashuvlar o'rta maktab o'quvchilarini bugungi globallashgan dunyoda muvaffaqiyatga tayyorlash uchun zarurdir. Innovatsion usullar, texnologiya va hamkorlikda o'rganish imkoniyatlarini o'z ichiga olgan holda,

o'qituvchilar talabalarga ingliz tilida samarali va ishonchli muloqot qilish uchun zarur bo'lgan til ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam berishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Johnson, K. E. The Sociocultural Turn and Its Challenges for Second Language Teacher Education. // TESOL Quarterly., - London., 2006.
2. Harmer J. The Practice of English Language Teaching. - London., 2001.
3. Пассов Э. И. Общительный метод обучения иностранного разговора. -Москва., 1985.
4. Ismoilova, G. A. (2019). THE PEDAGOGICAL IMPORTANCE OF DEVELOPING ECO-CULTURE FOR STUDENTS. Scientific Bulletin of Namangan State University, 1(3), 352-355.
5. Ismoilova, G., & Muhammedova, M. (2023). EKOLOGIK MADANIYATNI SHAKLLANTIRISH VA RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK TA'LIM-TARBIYANING UZVIYLIGI. Евразийский журнал технологий и инноваций, 1(8), 31-34.
6. Azamovna, I. G. (2022). GLOBALIZATION IN THE PROCESS THE STUDENT IS THE NATIONAL VALUES OF THE YOUTH IN THE SPIRIT BRING UP NECESSITY. Open Access Repository, 8(12), 512-516.

INNOVATIVE
ACADEMY